

Nieuwbouw sporthal btw aspecten - Bijlage 1.

Btw en nieuwbouw sporthal.

Versie 2.2/19.02.17. (met opmerkingen PvdV)

1. Aanleiding en huidige werkwijze.

De gemeenteraad heeft besloten over te gaan tot de bouw van een nieuwe sporthal. Financieel is tot nu toe steeds uitgegaan van volledige verrekenbaarheid van btw door het toepassen van het sportbesluit. Tot nu toe heeft de gemeente steeds de sporthal verhuurd. Verhuur van onroerend goed is een voor de btw vrijgestelde prestatie; over de huur wordt geen btw afgedragen. Daar staat tegenover dat over de exploitatie en investeringen geen btw kan worden verrekend.

2. Andere optie: toepassen sportbesluit.

De bouw van een nieuwe sporthal brengt een forse investering met zich mee. Dit was de reden om nader advies te vragen aan een extern deskundige over de mogelijkheden om het zogenaamde sportbesluit toe te passen.

Bij toepassing van het sportbesluit is geen sprake van verhuur, maar van het beschikbaar stellen van een sportaccommodatie. Beschikbaar stellen wordt in die verband gezien als dienstverlening; deze dienstverlening is belast met btw. Hier staat tegenover dat betaalde btw over investeringen en de exploitatie mag worden verrekend.

Toepassing van het sportbesluit is aan strikte fiscale voorwaarden gebonden. De gemeente moet voor toepassing van het sportbesluit zelf zorg dragen voor beheer, onderhoud, schoonmaken en de beveiliging van de sporthal. Ook moet de gemeente zorgen voor sportattributen. Verder moet de gemeente een meer dan symbolische vergoeding vragen aan de gebruikers.

Om een verantwoorde keuze voor het sportbesluit te kunnen maken moet een aantal afwegingen worden gemaakt. Deze afwegingen zijn schematisch weergegeven op blz. 2.

3. Gebruikers van de sporthal.

Voor de nadere uitwerking van de consequenties van het sportbesluit is het noodzakelijk om de verschillende soorten gebruikers van de sporthal te benoemen:

1. Bewegingsonderwijs voor basisonderwijs (PO)

Het basisonderwijs maakt gebruik van de sporthal voor bewegingsonderwijs. De gemeente is volgens de huidige wet- en regelgeving verplicht het bewegingsonderwijs voor basisonderwijs te bekostigen.

2. Bewegingsonderwijs voor voortgezet onderwijs (VO)

Ook het voortgezet onderwijs maakt gebruik van de sporthal. De vergoeding voor bewegingsonderwijs wordt door het Ministerie van Onderwijs betaald aan de school. De gemeente mag de kosten voor het gebruik van de sporthal doorbelasten.

3. Gebruik door verenigingen.

Verenigingen gebruiken de sporthal voor verschillende sporten. Verenigingen betalen op basis van de in het verleden afgesproken 70/30 kostenverdeling huur voor de sporthal.

4. Zelf beheren of beheer op afstand?

De vraag die gesteld moet worden is op welke wijze de gemeente de sporthal wil beheren. Deze (principiële) vraag staat feitelijk los van de verrekenmogelijkheden van btw maar heeft er wel (grote) invloed op. Het besluit "hoe de sporthal te beheren" moet voor langere termijn worden afgewogen.

4.1: Zelf de sporthal blijven beheren.

De gemeente bepaalt zelf hoe de sporthal wordt geëxploiteerd. De gemeente onderhoudt het gebouw en stelt de tarieven voor de gebruikers vast. De gemeente houdt de volledige invloed en kan sturen.

Binnen deze optie zijn 2 mogelijkheden:

4.1.1 Gemeente past sportbesluit niet toe. (schema: (3))

Dit is de huidige situatie. Bij het niet toepassen van het sportbesluit is sprake van verhuur van onroerend goed. Dit is een voor de btw vrijgestelde activiteit, er wordt geen btw

berekend over de huur, maar de btw die drukt op exploitatie en investeringen is niet verrekenbaar. De bij deze optie behorende voor- (+) en nadelen (-) zijn:

- (-) btw drukt op investering en exploitatie, géén aftrekmogelijkheden, dus voor gemeente hoge kosten.
- (+) Administratief eenvoudig.
- (+) Geen gevolgen voor de gebruikers.
- (+) Geen risico bij besluitvorming verruimen van het sportbesluit en daarbij behorende verrekeningen van btw
- (=) Beheer: gemeente blijft verantwoordelijk, in beginsel géén personele consequenties.

4.1.2 Gemeente past sportbesluit wel toe. (schema (6))

De gemeente houdt het beheer in eigen hand, maar gaat wel het sportbesluit toepassen. Dit heeft consequenties voor het dienstbetoon: de sporthal wordt niet verhuurd, maar ter beschikking gesteld. De btw is in dit geval deels verrekenbaar naar rato van het gebruik door verenigingen en voortgezet onderwijs. Er wordt aan deze gebruikers btw-belast gefactureerd. Voorwaarde is wel dat er meer dan een symbolische vergoeding voor het gebruik in rekening wordt gebracht.

Voor het basisonderwijs blijft alles bij het oude: dit is een gemeentelijke taak, btw verrekening hiervoor is niet mogelijk. De bij deze optie behorende voor- (+) en nadelen (-) zijn:

- (+) btw die drukt op investeringen en de exploitatie is gedeeltelijk verrekenbaar.
- (-) Meer administratief werk: jaarlijks moet verhouding belast gebruik/onbelast gebruik worden bepaald met verrekening van genoten aftrek op de investering over een periode van 10 jaar.
- (-) Voortgezet onderwijs gaat meer betalen voor bewegingsonderwijs. (gebruik nu deels, wordt volledig, inclusief 6% niet te verrekenen btw Aandachtspunt hierbij is of bij de bouw van de sporthal in 1974 gemaakte afspraken [moet nog boven water getoverd worden] nog gelden na nieuwbouw nieuwe hal.
- (-) Verenigingen gaan meer betalen voor gebruik als gevolg van btw-heffing.
- (-) Meer dienstbetoon gemeente met mogelijk personele consequenties.
- (-) Risico bij besluitvorming verruimen sportbesluit; dit werkt 10 jaar lang door (herziening) in op aftrek gebrachte btw op de investering.

4.2 Sporthal op afstand zetten: beheer door stichting of aparte BV.

Het beheer van de sporthal wordt ondergebracht in een aparte entiteit (stichting of BV). Deze entiteit moet bestuurlijk onafhankelijk zijn van zowel de gemeente als van gebruikers. In dit geval verhuurt de gemeente de sporthal aan de entiteit. Voorwaarde hierbij is dat geopteerd kan worden voor belaste verhuur. Dat betekent dat de entiteit minimaal voor 90% btw-belaste prestaties moet verrichten.

Het op afstand zetten van de sporthal betekent dat de gemeente geen directe invloed meer heeft op het beheer van de sporthal. Wel kunnen bij de overdracht van het beheer via een overeenkomst afspraken worden gemaakt. Dit zal nader moeten worden uitgewerkt.

Daarnaast zal de entiteit een gemeentelijke bijdrage vragen om de sporthal te kunnen exploiteren. Ook bij het huidige beheer zijn de huren immers niet kostendekkend. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat dit past binnen het bedrag dat de gemeente nu al toelegt op de exploitatie van de sporthal. Dit zal nader moeten worden uitgewerkt.

De entiteit zal het gebruik van de sporthal btw-belast moeten doorberekenen aan verenigingen, het voortgezet onderwijs en aan de gemeente voor het basisonderwijs.

De bij deze optie behorende voor- (+) en nadelen (-) zijn:

- (+) btw die drukt op de investering en exploitatie is volledig verrekenbaar.
- (-) Kosten voor bewegingsonderwijs basisonderwijs komen voor rekening gemeente, meerkosten door btw.
- (-) Voortgezet onderwijs gaat meer betalen voor bewegingsonderwijs. (gebruik nu deels, wordt volledig, inclusief 6% niet te verrekenen btw Aandachtspunt hierbij is of bij de bouw van de sporthal in 1974 gemaakte afspraken [moet nog boven water getoverd worden] nog gelden na nieuwbouw nieuwe hal.
- (-) Verenigingen gaan meer betalen voor gebruik als gevolg van btw-heffing.

- (+) Sporthal administratief en beheersmatig op afstand (minder bemoeienis)
- (-) Geen (directe) invloed meer op beheer en tariefstelling sporthal.
- (-) Risico verruimen sportbesluit blijft bestaan, entiteit zal risico bij gemeente leggen.
- (-) Past (bijdrage aan) exploitatie entiteit binnen de huidige begroting?

5. Conclusie.

Uit het bovenstaande blijkt, dat aan de aftrekbaarheid van btw voor de nieuwbouw van de sporthal meerdere aspecten verbonden zijn. Het gaat hierbij niet alleen op het al dan niet toepassen van het sportbesluit, maar vooral een antwoord op de vraag of de gemeente bereid is het beheer van de sporthal op afstand te zetten. Dit vereist een goede (bestuurlijke) afweging waarbij het btw aspect wel belangrijk, maar niet beslissend zou mogen zijn. Pas na de keuze van de aangegeven opties is duidelijk of en in hoeverre btw verrekenbaar is.

6. Vervolgstappen.

Zodra een keuze is gemaakt voor één van de bovenstaande opties moeten (financieel-technisch) nog vervolgstappen worden gezet om de btw-problematiek goed “af te hechten”:

1. Bepalen financiële consequenties keuze.
Het bijgevoegde rekenmodel kan hierbij helpen. Dit rekenmodel moet nog gevuld worden met (aangenomen) cijfers voor aandeel verhuur voor elk van de aangegeven gebruikers, de btw in de exploitatie, de in het definitieve krediet opgenomen btw etc.
2. Afspraken met de belastingdienst.
Als gekozen wordt voor de optie 4.1.2. (gemeente beheert en past sportbesluit toe) of de optie 4.2 (beheer op afstand) zullen hierover afspraken moeten worden gemaakt met de belastingdienst.